

Perverse forbrydere og gode borgere

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 517

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Niels Nyegaard

Perverse forbrydere og gode borgere

Aarhus Universitetsforlag. 256 sider. 299,95 kr.

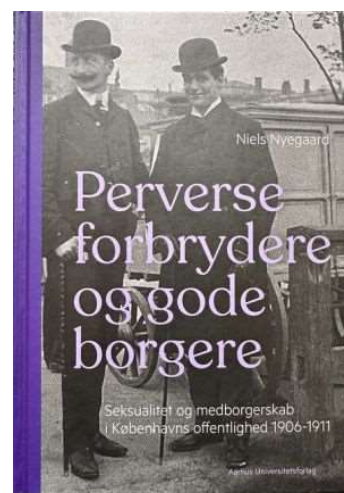
De store homoseksuelle skandalesager faldt som granater i København fra 1906 til 1907. Bogen er en gennemgang af de forskellige sager, og belysning af de historiske forhold mellem seksualitet og medborgerskab. Det er arbejdet frem mod en ph.d afhandling, der blev forsvaret i efteråret 2018, der nu er blevet til en bog

Af Michael Koch

Umiddelbart var det en anderledes bog, der lå i pakken til anmelder. Bogens udtryk er meget indbydende med en flot lilla farve på både for- og bagside og på ryggen. Det er endda meget gennemført, så den lilla farve går igen på alle kanter af selve bogen. Når så billeder, illustrationer og tegninger er ligeså velbearbejdede, er det en særdeles flot bog.

Det er ikke svært at forestille sig, hvordan det bedre borgerskab har reageret, da de artige sager "om araberdrenge, italienerknægte og hundene på gaden" blev gennemgået af manden bag ordene: Undersøgelsesdommer Julius W. Wilcke. Dommeren var ledende undersøgelsesdommer i "Den store Sædelighedssag" i 1906 til 1907. Det handlede om ældre, mandlige forførere og deres unge ofre. Sagerne trak tråde til den tyske adel og det fine borgerskab herhjemme. I 1600-tallet var mænds lyst til andre mænd et syndigt potentiale, der lå gemt i mænd på grund af arvesynden, menneskets svage vilje og lastefulde natur. Derfor skulle mænd passe på, at de ikke kom til at omgå naturen på samme måde, som at de ikke skulle forfalde til synder som hasardspil, druk, hor, mord og trolddom.

Den stærkt foragede befolkning kunne svælge i den dekadente livsstil i overklassen og pege fingre af det moralske forfald i de bedste kredse. Både aviser, politikere og datidens meningsdannere holdt sig ikke tilbage. Næsten uanset hvilke emner, der blev skrevet om, så kunne sagerne igen blive trukket frem på talerstole og i aviser. Demokratiet var i øvrigt i hastig udvikling, hvilket også optog medier og mennesker. For at bremse kønssygdomme blev kvindelig prostitution gjort lovlig. Loven var dog særdeles ubehagelig set med vor tids øjne. Kvinder, der var deltidsprostituerede, kunne

tvangsudskrives af politiet til at være prostituerede i statskontrollerede bordeller som "offentlige fruentimmere", som det hed.

Prostitutionsloven fra 1874 rettede sig mod kvinder, som solgte sex ved siden af deres almindelige arbejde som tjenestepiger, syersker, fabriksarbejdere og lignende. Loven gav politiet mulighed for at tvaangsindskrive en kvinde som offentligt fruentimmer, hvis hun to gange var mistænkt for prostitution

I dag er homoseksuelle heldigvis synlige og accepterede i mange samfund. Men i Danmark i starten af 1900 var danske læger begyndt at definere homoseksualitet som psykisk abnormt. "Kontrær seksualfølelse" kaldte de det. Det blev også betragtet som et udansk fænomen. Specielt i årene mellem 1906 til 1911 blev borgerskabet opmærksomme på de nye seksualitetskategorier. Dog blev den homoseksuelle figur en social outsider. Københavns aviser beskrev i øvrigt, at området fra Rådhuspladsen ud mod Tivoli og Vesterbro var et af de steder, hvor mandlig prostitution var et fremtrædende fænomen.

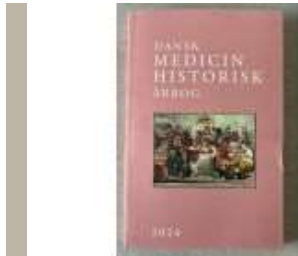
I Middagsposten kunne man i 1906 læse en skrækhistorie om overbetjent Hansen og hans offer, en ung piccolo. I Nørrevold-kvarteret, lige op ad Ørstedsparken mente aviserne i 1906, at kvarteret husede en del private mandeklubber. Det hed sig, at de iførte sig "en damedragt" og derefter "hoppede rundt omkring hverandre". Det hed sig også, at en kendt forfatter holdt en trækkerdreng til 25 kroner om ugen. De mange episoder og sager i de år fik myndighederne til at rejse Den store sædelighedssag.

Denne store sædelighedssag er gennemgående i bogen, og de mange implicerede sager er indgående beskrevet. Sagen tog sin begyndelse i 1906 og løb frem til 1907. Alle sagerne og den efterfølgende debat hjalp til med at fjerne det kriminelle ved at være homoseksuel, men det var først mange år senere.

Ved dom i 1907 blev så syv ud af otte homoseksuelle bedsteborgere dømt mellem otte måneder og to års tugthusarbejde. Samtidig blev en del prostituerede mænd også dømt. Overbetjent Hansen fik i øvrigt 60 dage på vand og brød. Bogen var spændende og interessant læsning, dog med megen stram, intellektuel og faktuel tekst, som den ph.d. afhandling, den bygger på.

Niels Nyegaard (født 1988) er historiker og ph.d. fra Aarhus Universitet. Han er en af landets førende eksperter i dansk køns- og seksualitetshistorie og har tidligere udgivet bl.a. Den store homoskandale (2021). Til daglig er han postdoc på Senter for tværfaglig kønnforskning ved Universitetet i Oslo.

SE RELATEREDE ARTIKLER

**DANSK MEDICIN HISTORISKE DEN GRÆNSELØSE
ÅRBOG 2024**

PROFESSION

**DET MIDTJYSKE
RIGSHOSPITAL**

Museumsnumre 128 - fartøjer

Ole Mortensøn fortæller om det sejlene Danmark

Moesgaard Vikingedage 2025

Vikingedage med massevis af aktiviteter 24.-27. juli 2025

Den dramatiske lovgivning

Erik Ingemann Sørensen fortæller om lovgivningen efter befrielsen

Borgring officielt indviet

Det blev Kulturminister, Jakob Engel-Schmidt, der indviede Vikingeborgen Borgring